

Akademia Nauk Stosowanych Gospodarki Krajowej w Kutnie
Wydział Nauk o Zdrowiu
sylabus na kierunku Pielęgniarstwo
rok akademicki 2023/2024

Przedmiot		Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne: Chirurgia							
Koordynator		Prof. Dr hab. Ryszard Jaszewski							
Prowadzący		Prof. Dr hab. Ryszard Jaszewski							
Tryb studiów		stacjonarne							
Profil		praktyczny							
Dyscyplina wiodąca		nauki o zdrowiu							
Kategoria przedmiotu		kierunkowy							
Forma zajęć		Wykłady, ćwiczenia							
Poziom studiów, semestr		studia pierwszego stopnia, semestr V							
Typ modułu		moduł Dnauki w zakresie opieki specjalistycznej							
Miejsce realizacji przedmiotu		budynek główny ANSGK							
Liczba godzin na zrealizowanie aktywności									
	suma	wykład	ćwiczenia	konwersatoria	laboratoria	seminariu m	zajęcia praktyczne	praktyka zawodowa	samo- kształcenie
Godziny	35	15	10						10
ECTS	1	0,3	0,5						0,2
Wymagania wstępne		Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii i patologii.							
Cel kształcenia		Po realizacji programu kształcenia student pozna specyfikę leczenia zabiegowego, ryzyko związane z zabiegami oraz postępowanie przed i pooperacyjne w chorobach leczonych chirurgicznie. Student zapozna się z terminologią chirurgiczną istotną w wykonywaniu czynności zawodowych pielęgniarki.							
Metody dydaktyczne		Wykłady, wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład multimedialny. Ćwiczenia, pokaz z instruktażem, pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia, dyskusja dydaktyczna, praca w grupach, rozwiązywanie zadań, analiza przypadków, metoda inscenizacji, metoda algorytmiczna. Samokształcenie, praca z książką, analiza tekstu , opracowanie tematów (praca pisemna lub prezentacja multimedialna).							
Środki dydaktyczne		Wykłady, prezentacja multimedialna. Ćwiczenia, prezentacja multimedialna, wyposażenie pracowni, fantomy, modele, plansze dydaktyczne, symulatory. Samokształcenie, prezentacja multimedialna lub praca pisemna.							
Efekty uczenia się									
Wiedza		K_D.W01. czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku ;						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	
		K_D.W02. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwie nad pacjentami w wybranych stanach chorobowych wymagających leczenia chirurgicznego;						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	
		K_D.W03. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	
		K_D.W04. rodzaje badań diagnostycznych w chirurgii i zasady ich zlecania,						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	
		K_D.W05. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	
		K_D.W06. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	
		K_D.W07. standardy i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;						Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test	

	K_D.W08. reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W10. zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W22. zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery</i> , ERAS);	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W23. czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W24. zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W25. zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W28. standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
	K_D.W29. zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym.	Zaliczenie ustne / Zaliczenie pisemne / Test
Umiejętności	K_D.U01. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U02. prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U03. prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U04. organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U06. dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U07. dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U8. rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	sprawdzian praktyczny
	K_D.U9. doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U15. dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U17. prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U18. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U20. prowadzić rozmowę terapeutyczną;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U22. przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U23. asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U24. oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U26. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	sprawdzian praktyczny
	K_D.U27. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia	sprawdzian praktyczny

	życia.	
Kompetencje społeczne	K_K01. kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_K02. przestrzegania praw pacjenta.	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_K03. samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_K04. zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_E.K05. przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
	K_E.K06. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	obserwacja i ocena umiejętności praktycznych
Metody weryfikacji-standard kształcenia	<p>w zakresie wiedzy: Egzamin ustny (niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy); egzamin pisemny — student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania, test wielokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test dopasowania;</p> <p>w zakresie umiejętności: Egzamin praktyczny, realizacja zleconego zadania, projekt, prezentacja</p> <p>w zakresie kompetencji społecznych: Esej refleksyjny, obserwacja przez prowadzącego, samoocena</p>	
Treści programowe		Liczba godzin
Wykłady		
Zasady organizacji specjalistycznej opieki w zakresie chirurgii. Kierunki i perspektywy rozwoju współczesnej chirurgii.		3
Rany i proces ich gojenia. Oparzenia, odmrożenia, odleżyny, ropnie. Zakażenia chirurgiczne.		3
Metody diagnostyczne stosowane w chirurgii.		3
Metody leczenia chirurgicznego (zachowawcze i operacyjne) stosowane w chirurgii ogólnej i specjalistycznej.		3
Sala operacyjna i zespół operacyjny. Postępowanie przedoperacyjne i pooperacyjne.		3
Ćwiczenia		
Wybrane zagadnienia z chirurgii ogólnej i specjalistycznej.		2
Choroby narządów jamy brzusznej leczone chirurgicznie.		2
Zabiegi urologiczne w chorobach nerek i dróg moczowych.		2
Operacyjne metody leczenia chorób płuc i serca.		2
Leczenie neurochirurgiczne w chorobach i urazach mózgowo-czaszkowych i kręgosłupa. Metody leczenia schorzeń i urazów narządu ruchu.		2
Samokształcenie		
Opracuj i zaprezentuj nowości i osiągnięcia współczesnej chirurgii.		5
Opracuj i zaprezentuj współczesne metody diagnostyczne stosowane w chirurgii		5
Formy i warunki zaliczenia		
Wykłady <ol style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną Test uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji w teście 		

Ćwiczenia

- a) zaliczenie z oceną
- b) rozwiązanie i wykonanie zadania problemowego
- c) 100% obecności na zajęciach, uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa

Samokształcenie

- a) zaliczenie
- b) przygotowanie i prezentacja pracy zaliczeniowej
- c) uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji

Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu.

Kryteria oceny

Na ocenę 2 /niedostateczny/	Na ocenę 3 /dostateczny/	Na ocenę 3,5 /dostateczny +/	Na ocenę 4 /dobry/	Na ocenę 4,5 /dobry +/	Na ocenę 5 /bardzo dobry/
>60% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	60% do >70% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	70% do >75% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	75% do >85% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	85% do >90% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się	90% do >100% uzyskanej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się
Student - nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności związanych z przedmiotem, - nie potrafi wykorzystać zdobytych podstawowych informacji i wykazać się wiedzą i umiejętnościami; wymagane efekty uczenia się nie zostały osiągnięte, - nie prezentuje zaangażowania i zainteresowania przedmiotem.	Student - posiada niepełną podstawową wiedzę i umiejętności związane z przedmiotem, - ma duże trudności z wykorzystaniem zdobytych informacji, opanował efekty uczenia się w stopniu dostatecznym, - prezentuje niewielkie zainteresowanie zagadnieniami zawodowymi.	Student - posiada podstawową wiedzę i umiejętności pozwalające na zrozumienie większości zagadnień z danego przedmiotu, - ma trudności z wykorzystaniem zdobytych informacji; opanował efekty uczenia się w stopniu zadowalającym, - wykazuje poczucie odpowiedzialności za zdrowie i życie pacjentów, przejawia chęć doskonalenia zawodowego.	Student - posiada wiedzę i umiejętności w zakresie treści rozszerzających pozwalające na zrozumienie zagadnień objętych programem studiów, - prawidłowo choć w sposób nieusyste- matyzowany prezentuje zdobytą wiedzę i umiejętności, - dostrzega błędy popełniane przy rozwiązywaniu określonego zadania; opanował efekty uczenia się w stopniu dobrym, - wykazuje pełne poczucie odpowiedzialności za zdrowie i życie pacjentów, - przejawia chęć ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student - posiada wiedzę i umiejętności w zakresie treści rozszerzających pozwalające na zrozumienie zagadnień objętych programem studiów, - prezentuje prawidłowy zasób wiedzy, dostrzega i koryguje błędy popełniane przy rozwiązywaniu określonego zadania; efekty uczenia się opanował na poziomie ponad dobrym, - jest odpowiedzialny, sumienny, odczuwa potrzebę stałego doskonalenia zawodowego.	Student - dysponuje pełną wiedzą i umiejętnościami przewidzianymi w programie studiów w zakresie treści dopełniających, - samodzielnie rozwiązuje problemy i formułuje wnioski, potrafi prawidłowo argumentować i dowodzić swoich racji; efekty uczenia się opanował na poziomie bardzo dobrym, - jest zaangażowany w realizację przydzielonych zadań, odpowiedzialny, sumienny, odczuwa potrzebę stałego doskonalenia zawodowego.

Literatura podstawowa

- Fibak J. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa. 2012
- Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów Wydziałów Nauk o Zdrowiu. Wyd. Czelej. Lublin. 2008

Literatura rozszerzona

- Youngson R.: Operacje chirurgiczne. Wyd. Bauer-Weltbild Media, Warszawa. 2006
- Jurczyk W., Szulc R. (red.): Postępowanie okołoperacyjne. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa. 2002
- Kostewicz W.: Chirurgia laparoskopowa. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa. 2002

